

SIKKERHETS DATABLAD

7301 CombiColor Fortynner

AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og selskapet/foretaket

1.1 Produktidentifikator

Produktnavn : 7301 CombiColor Fortynner
Produktbeskrivelse : Tynningsmiddel.
Type produkt : Væske.

1.2 Relevante, identifiserte bruksområder for stoffet eller blandingen, og ikke-anbefalt bruk

Ikke anvendelig.

1.3 Detaljer om leverandøren på sikkerhetsdatabladet

Martin Mathys NV, Kolenbergstraat 23, B-3545 Zelem, Belgia
Telefonnr.: +32 (0) 13 460 200
Faks nr.: +32 (0) 13 460 201

e-mail adresse til person ansvarlig for dette HMS databladet : rpmeurohas@ro-m.com

1.4 Nødtelefonnummer

Telefonnummer : +44 (0) 207 858 1228
Åpningstider : 24 / 7

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

2.1 Klassifisering av bestanddeler eller blanding

Produktdefinisjon : Blanding

Klassifisering i henhold til Forskrift (EC) 1272/2008 [CLP/GHS]

Flam. Liq. 3, H226
Skin Irrit. 2, H315
STOT SE 3, H336
Asp. Tox. 1, H304
Aquatic Chronic 3, H412

Klassifisering ifølge direktiv 1999/45/EØF [DPD]

Produktet er klassifisert i henhold til Forskrift om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier.

Klassifisering : R10
Xn; R20/21, R65
Xi; R38
R52/53

Fysiske/kjemiske skadevirkninger : Brannfarlig.

Skadevirkninger for mennesker : Farlig ved innånding og hudkontakt. Farlig: kan forårsake lungeskade ved svelging. Irriterer huden.

Skadevirkninger i miljøet : Skadelig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

Se kapittel 16 for fullstendig tekst i R- og H-setningene overfor.

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

Se avsnitt 11 for mer informasjon om helseeffekter og symptomer.

2.2 Etikettelementer**Farepiktogrammer** :**Signalord** :

Fare

Redegjørelser om fare :

Brannfarlig væske og damp.
Irriterer huden.
Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene.
Kan forårsake dødsighet eller svimmelhet.
Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

Redegjørelser om forholdsregler**Generelt** :

Oppbevares utilgjengelig for barn. Les etiketten før bruk. Ved kontakt med lege, vis produktets emballasje eller etikett.

Forebygging :

Må holdes borte fra varme, gnister, åpen ild og varme overflater. - Røyking forbudt.
Bruk vernehansker: nitrilgummi eller polyvinylalkohol (PVA) hansker. Brukes bare utendørs eller i et godt ventilert område. Unngå utslipp til miljøet.

Respons :

VED SVELGING: Kontakt lege øyeblikkelig. IKKE framkall brekning.

Lagring :

Lagres på et godt ventilert sted. Oppbevares kjølig.

Avhending :

Disponer innholdet og emballasje i henhold til lokale, regionale, nasjonale og internasjonale forskrifter.

Tilleggselementer på etiketter :

Ikke anvendelig.

Tillegg XVII – Restriksjoner på produksjon, markedsføring og bruk av bestemte farlige stoffer, blandinger og artikler :

Ikke anvendelig.

Spesielle emballasjekrav**Beholderne må forsynes med barnesikker lukking** :

Ja, kan benyttes.

Følbar advarselsmerking om fare :

Ja, kan benyttes.

2.3 Andre farer

Andre farer som ikke fører til klassifisering : Ikke kjent.

AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

Stoff/Stoffblanding : Blanding

Navn på produkt/ bestanddel	Identifikatorer	%	Klassifisering		Type
			67/548/EEC	Forskrift (EU) nr. 1272/2008 [CLP]	

AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

xylen (isomerblanding)	REACH #: 01-2119488216-32 EU: 215-535-7 CAS: 1330-20-7 Innhold: 601-022-00-9	35 - <50	R10 Xn; R20/21 Xi; R38	Flam. Liq. 3, H226 Acute Tox. 4, H312 Acute Tox. 4, H332 Skin Irrit. 2, H315	[1] [2]
hydrokarboner, C9-C11, n-/ iso-/ syklo-alkaner, < 2%	REACH #: 01-2119463258-33 EU: 919-857-5 Innhold: 649-327-00-6	35 - <50	R10 Xn; R65 R66, R67	Flam. Liq. 3, H226 STOT SE 3, H336 Asp. Tox. 1, H304	[1] [2]
aromater hydrokarboner, aromatiske, C9	REACH #: 01-2119455851-35 EU: 918-668-5 Innhold: 649-356-00-4	10 - <15	R10 Xn; R65 Xi; R37 R66, R67 N; R51/53	Flam. Liq. 3, H226 STOT SE 3, H335 and H336 Asp. Tox. 1, H304 Aquatic Chronic 2, H411	[1] [2]
			Se avsnitt 16 for de fullstendige R-setningene det vises til ovenfor.	Se kapittel 16 for fullstendig tekst i H-setningene overfor.	

I følge produsentens nåværende kunnskap, og for anvendbare konsentrasjoner, finnes det ingen øvrige bestanddeler i produktet som er klassifisert som helse- eller miljøskadelig, og som skulle kreve rapportering i dette avsnittet eller er PBTs eller vPvBs, eller har blitt tildelt en administrativ norm og derfor skulle kreve rapportering i dette avsnittet.

Type

[1] Stoff klassifisert med en helse - eller miljøfare

[2] Stoff med en yrkeshygienisk grenseverdi

[3] Stoffet oppfyller kriteriene for PBT ifølge forskriften (EC) nr. 1907/2006, tillegg XIII

[4] Stoffet oppfyller kriteriene for vPvB ifølge forskriften (EC) nr. 1907/2006, tillegg XIII

[5] Stoffer med tilsvarende bekymringsgrad

Administrativ/Administrative norm/normer er, hvis tilgjengelig, oppført i punkt 8.

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak**4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak**

- Generelt** : I alle tvilstilfeller og ved vedvarende symptomer skal lege kontaktes. Ikke gi en bevisstløs person noe gjennom munnen. Bevisstløse personer plasseres i stabilt sideleie mens lege kontaktes.
- Øyekontakt** : Se etter og ta ut eventuelle kontaktlinser. Skyll øynene omgående med rennende vann i minst 15 minutter, mens øyelokkene holdes åpne. Søk lege omgående.
- Innånding** : Flytt til frisk luft. Hold personen varm og i ro. Hvis den tilskadekomne ikke puster, puster uregelmessig eller det oppstår åndedrettsstans, må det gis kunstig åndedrett eller utdannet personell kan gi oksygen.
- Hudkontakt** : Fjern forurensede klær og sko. Vask huden grundig med såpe og vann eller bruk et anerkjent hudrensingsprodukt. Løsemidler eller tynnere må IKKE brukes.
- Svelging** : Ved svelging, kontakt lege omgående og vis denne beholderen eller etiketten. Hold personen varm og i ro. IKKE framkall brekning.
- Vern av førstehjelpspersonell** : Det skal ikke iverksettes tiltak som medfører personfare, eller av personer uten tilstrekkelig opplæring. Hvis det fremdeles er mistanke om gass i området, må redningspersonellet bruke en hensiktsmessig maske eller et friskluftsapparat. Det kan være farlig for førstehjelpere å bruke munn-mot-munn-metoden.

4.2 De viktigste symptomene og effektene, både akutte og forsinkede

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak

Det finnes ingen tilgjengelige data om selve blandingen. Se Avsnitt 2 og 3 for detaljer.

Eksponering for konsentrasjoner av løsemiddeldamp som overstiger administrativ norm, kan gi helseplager som irriterte slimhinner og luftveier samt skade på nyrer, lever og sentralnervesystem. Symptomer og tegn er hodepine, svimmelhet, tretthet, muskelsvekkelse, døsighet, og i ekstreme tilfeller bevisstløshet.

Løsemidler kan gi noen av de ovennevnte virkninger ved absorpsjon gjennom huden. Gjentatt eller langvarig hudkontakt kan forårsake at det naturlige fettlaget fjernes fra huden og resultere i ikke-allergisk kontaktallergi og absorpsjon gjennom huden.

Sprut av væsken i øynene kan skape irritasjon og midlertidig skade.

Svelging kan forårsake kvalme, diaré og oppkast.

Der det er kjent, tar dette i betraktning kjente og øyeblikkelige effekter, i tillegg til kroniske effekter av komponenter ved kortsiktig og langsiktig eksponering ved inntaks-, innåndings- og hudeksponering og kontakt med øyne.

4.3 Indikasjon av enhver øyeblikkelig medisinsk hjelp og spesialbehandling som er nødvendig

- Merknader til lege** : Behandle symptomatisk. Kontakt spesialist på giftbehandling om store mengder har blitt svelget eller inhalert.
- Spesifikke behandlinger** : Ingen spesiell behandling.

Se Opplysninger om helsefare (avsnitt 11)

AVSNITT 5: Brannslukkingstiltak

5.1 Slukkemidler

Egnete brannslukkingsmidler : Anbefales: alkoholbestandig skum, CO₂, pulver, vannspray.

Uegnete brannslukkingsmidler : Ikke bruk vannstråle.

5.2 Spesielle farer forbundet med stoffet eller blandingen

Farer på grunn av stoffet eller blandingen : Ved brann oppstår det tykk, svart røyk. Eksponering for spaltningsprodukter kan være helseskadelig.

Farlige termiske nedbrytingsprodukter : Nedbrytingsproduktene kan omfatte følgende materialer: karbonmonoksid, karbondioksid, røyk, oksider av nitrogen.

5.3 Råd for brannmenn

Spesielle beskyttelsestiltak for brannmenn : Lukkede beholdere som eksponeres for flammer, kjøles ned med vann. Avrenning fra brannslukking må ikke komme ut i avløp eller vannveier.

Særlig verneutstyr for brannslukkingsmannskaper : Egnede pustestyr kan være påkrevd.

Tilleggsopplysninger : Ta forholdsregler mot utladning av statisk elektrisitet. Ingen uvanlige farer ved brann.

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktede utslipp

6.1 Personlige forholdsregler, verneutstyr og nødprosedyrer

For ikke-nødpersonell : Eliminer alle antenningskilder og sørg for god ventilasjon. Unngå å innånde damp eller tåke. Se vernetiltakene som er oppført i avsnitt 7 og 8.

For nødpersonell : Hvis det er påkrevet med spesialklær for å håndtere utslippet, må det tas hensyn til alle opplysningene i avsnitt 8 om egnete og ikke-egnete materialer. Se også opplysningene i "For ikke-nødpersonell".

6.2 Forholdsregler for vern av miljø : Må ikke tømmes i avløp eller vassdrag. Hvis produktet forurenses innsjøer, elver eller kloakkavløp, skal ansvarlige myndigheter informeres i henhold til lokale bestemmelser.

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktede utslipp

- 6.3 Metoder og materialer for begrensning og opprensning** : Begrens og samle spill med ikke brennbare absorberende materialer, f.eks. sand, jord, vermikulitt eller kiselgur, og plasser i beholder for deponering i henhold til lokale bestemmelser (se Avsnitt 13). Rengjøres fortrinnsvis med vaskemiddel. Unngå bruk av løsemidler.
- 6.4 Referanse til andre avsnitt** : Se avsnitt 1 for nødkontaktinformasjon.
Se avsnitt 8 for opplysninger om egnet personlig verneutstyr.
Se avsnitt 13 for flere opplysninger om avfallshåndtering.

AVSNITT 7: Håndtering og lagring

- 7.1 Forholdsregler for sikker håndtering** : Unngå at det dannes brannfarlige eller eksplosjonsfarlige konsentrasjoner av damp i luften, og unngå dampkonsentrasjoner som overstiger grenseverdier for yrkeseksponering.
Produktet skal videre bare brukes i områder hvor all bruk av åpen flamme og andre antennelseskilder unngås. Elektrisk utstyr skal beskyttes i tilstrekkelig grad.
Blandinger kan lades elektrostatisk. Bruk alltid jordledning ved overføring fra én beholder til en annen.
Operatører skal bruke antistatisk fottøy og tøy, og gulv skal være ledende.
Må holdes borte fra varme, gnister og ild. Gnistdannende verktøy må ikke brukes.
Unngå kontakt med huden og øynene. Unngå innånding av støv, partikler, spray eller tåke som oppstår fra bruken av denne blandingen. Unngå innånding av pussestøv.
Det må ikke spises, drikkes eller røykes i områder der dette materialet håndteres, oppbevares og bearbeides.
Bruk egnet personlig verneutstyr (se avsnitt 8.).
Tøm aldri ved bruk av trykk. Dette er ikke en trykkbeholder.
Skal bare oppbevares i beholdere av samme materiale som den originale.
Følg regelverk for helse og sikkerhet på arbeidsplassen.
Må ikke tømmes i avløp eller vassdrag.
Informasjon og brann- og eksplosjonsvern
Damp er tyngre enn luft og kan spres på gulvnivå. Damp kan danne eksplosive forbindelser med luft.

Ved utilstrekkelig ventilasjon og ved arbeid i sprøyteboks skal friskluftmaske benyttes, slik at man har kontroll over partikkel- og løsemiddeldampene.
- 7.2 Forhold for sikker lagring, inkludert ev. uforenlighet** : Oppbevares i henhold til lokale bestemmelser.
Merknader om delt oppbevaring
Holdes adskilt fra: oksiderende virkestoffer, kraftige alkali, kraftige syrer.
Ytterligere informasjon om oppbevaringsforholdene
Følg forholdsreglene på etiketten. Må ikke oppbevares i temperaturer over: 35°C (95°F). Oppbevares på et tørt, kjølig og godt ventilert sted. Må holdes borte fra varme og direkte sollys. Holdes vekk fra antennelseskilder. Ingen røyking. Unngå uautorisert tilgang. Åpnede beholdere må lukkes forsvarlig og oppbevares stående for å unngå lekkasje.
- 7.3 Spesifikk sluttbruk**
- Anbefalinger** : Ikke kjent.
- Løsninger spesifikke for industrisektoren** : Ikke kjent.

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personlig beskyttelse**8.1 Kontrollparametere****Administrative normer**

Navn på produkt/bestanddel	Grenseverdier for eksponering
xylen (isomerblanding)	Arbeidstilsynet (Norge, 12/2011). Absorbent gjennom huden. Gjennomsnittsverdier: 108 mg/m ³ 8 timer. Gjennomsnittsverdier: 25 ppm 8 timer.
hydrokarboner, C9-C11, n-/ iso-/ syklo-alkaner, < 2% aromater	Arbeidstilsynet (Norge, 3/2009). AN: 500 mg/m ³ , (som ekstraksjonsbensin (uspesifisert) (100 ppm)) 8 timer. Form: Damp
hydrokarboner, aromatiske, C9	Arbeidstilsynet (Norge, 12/2011). Gjennomsnittsverdier: 1 mg/m ³ 8 timer. Form: mineralolje-partikler Gjennomsnittsverdier: 50 mg/m ³ 8 timer. Form: damp

Anbefalt overvåkningstiltak : Om dette produktet inneholder komponenter med yrkeshygiene grenseverdier, kan personlig overvåkning, atmosfæreovervåkning, overvåkning av arbeidsstedet eller biologisk overvåkning for å fastlå effektiviteten på avtrekk eller andre vernetiltak eller og/eller behovet for bruk av personlig åndedrettsvern være nødvendig. Sjekk overvåkingsstandardene, slik som følgende: Europeisk standard NS-EN 689 (Arbeidsplassluft - Veiledning for vurdering av eksponering for kjemiske stoffer ved innånding og målestrategi for sammenligning med grenseverdier) Europeisk standard NS-EN 14042 (Arbeidsplassluft - Veiledning for anvendelse og bruk av prosedyrer for bedømmelse av kjemiske og biologiske agens) Europeisk standard NS-EN 482 (Arbeidsplassluft - Generelle krav til utførelse av måling av kjemiske midler) Det kreves også at det vises til nasjonale rettleidningsdokumenter for bestemmelse av farlige stoffer.

DNEL-er/DMEL-er

Navn på produkt/bestanddel	Type	Eksponering	Verdi	Befolkning	Effekter
hydrokarboner, C9-C11, n-/ iso-/ syklo-alkaner, < 2% aromater	DNEL	Langsiktig Hud	208 mg/kg bw/dag	Arbeidere	Systemisk
	DNEL	Langsiktig Innånding	871 mg/m ³	Arbeidere	Systemisk
	DNEL	Langsiktig Oral, Hud	125 mg/kg bw/dag	Konsumenter	Systemisk
	DNEL	Langsiktig Innånding	185 mg/m ³	Konsumenter	Systemisk

PNEC-er

Ingen PNEC-er tilgjengelige.

8.2 Eksponeringskontroll

Egnede konstruksjonstiltak : Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Der det er praktisk mulig skal dette oppnås ved bruk av lokal avtrekksventilasjon og generelt godt avzug. Hvis dette ikke er tilstrekkelig til å holde konsentrasjoner av partikler og løsemiddeldamp under administrativ norm, må det brukes egnede åndedrettsvern.

Individuelle vernetiltak**Hygieniske tiltak**

: Vask hender, underarmer og ansikt grundig etter å ha håndtert kjemiske produkter, før inntak av mat, røyking og toalettbesøk samt ved avsluttet arbeidsperiode. Det bør brukes egnede teknikker ved fjerning av klær som kan være tilsølt. Vask forurensede klær før de tas i bruk igjen. Sørg for at øyeskyllestasjoner og sikkerhetsdusjer er i nærheten av arbeidsstedet.

Øye-/ansiktsvern

: Vernebriller med sideskjermer. (EN166)

Hudvern**Håndvern**

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personlig beskyttelse

Det finnes ingen hanskematerialer eller kombinasjon av materialer som vil gi ubegrenset beskyttelse til noe som helst individuelt kjemikalie eller kombinasjon av kjemikalier.

Gjennomtrengingstiden må være lengre enn slutten av brukstiden for produktet.

Anvisningene og informasjonen som gis av hanskeprodusenten, når det gjelder bruk, oppbevaring, vedlikehold og utskifting må følges.

Hanskene skal skiftes ut jevnlig, og hvis de viser tegn til skade på hanskematerialet.

Se alltid til at hanskene er frie for defekter og at de oppbevares og brukes på korrekt måte.

Ytelsen eller effektiviteten for hansken kan reduseres ved fysisk/kjemisk skade og dårlig vedlikehold.

Beskyttelseskremer kan gi beskyttelse for utsatte hudpartier, men bør imidlertid ikke påføres etter at huden er eksponert for preparatet.

Hansker : Ved forlenget eller gjentatt håndtering skal det brukes følgende hansketyper:

Anbefales: nitrilgummi eller polyvinylalkohol (PVA).

Anbefalingen angående hvilke typer hansker som skal brukes, er basert på informasjon fra følgende kilde:

EN 374-3 : 2003

Brukeren må kontrollere at det endelige valget av hansketyper for håndtering av produktet, er den mest passende og tar hensyn til de bestemte bruksforhold som eksisterer, som krevd i påbudet om egenvurdering av risiko.

Kroppsvern : Personell skal bruke antistatisk tøy av naturfiber eller varmeresistent syntetisk fiber. (EN 1149-1)

Annet hudvern : Egnert fottøy og eventuelt tilleggsvern for huden skal velges basert på oppgaven som skal utføres og de risikoene som er involvert, og må godkjennes av en spesialist før dette produktet håndteres.

Åndedrettsvern : Arbeidere som eksponeres for konsentrasjoner over fastsatt grenseverdi, må bruke egnert, godkjent åndedrettsvern.

Bruk godt tilpasset, luftrensende eller luftmatet åndedrettsvern i samsvar med godkjente standarder hvis en risikovurdering indikerer at dette er nødvendig. Valg av åndedrettsvern må gjøres på grunnlag av kjent eller forventet eksponeringsnivå, produktets farlighet og sikre funksjonsgrenser for det valgte åndedrettsvernet. Anbefales: organisk damp (Type AX) og partikkelfilter (EN 140).

Begrensning og overvåking av miljøeksponeringen : Må ikke tømmes i avløp eller vassdrag.

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1 Informasjon om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Utseende

Fysisk tilstand : Væske. [Klar sprudlende væske.]

Farge : Klar.

Lukt : Løsningsmiddellignende.

pH : Ikke kjent.

Smeltepunkt/frysepunkt : <-30°C

Utgangskokepunkt og -kokeområde : >140°C

Flammepunkt : Closed cup (CC): 45°C [Setaflash / Tag (ASTM D56)]

Fordamping : >1 (Butylacetat. = 1)

Antennelighet (fast stoff, gass) : Antennelig i nærvær av av følgende stoffer eller betingelser: åpen flamme, gnister eller statiske utladninger, varme og oksiderende materialer. Noe antennelig i nærvær av av følgende stoffer eller betingelser: brannfarlig stoff og organiske materialer. Ikke-antennelig i nærvær av av følgende stoffer eller betingelser: mekaniske støt og slag, metaller, syrer, baser (alkalier) og fuktighet. Damp kan bevege seg over store avstander til antennelseskilder og flamme tilbake.

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

Brenntid	: Ikke anvendelig.
Brennverdi	: Ikke anvendelig.
Øvre/nedre brennbarhets- eller eksplosjonsgrenser	: Nedre: 1% Øvre: 8%
Damptrykk	: 1,8 kPa [romtemperatur]
Damp tetthet	: >1 [Luft = 1]
Relativ tetthet	: 0,82
Løselighet(er)	: Løselig i følgende materialer: aceton. Uløselig i følgende materialer: kaldt vann og varmt vann.
Løselighet i vann	: Ikke kjent.
Fordelingskoeffisient oktanol/ vann	: Ikke kjent.
Selvantennelsestemperatur	: >450°C
Dekomponeringstemperatur	: Ikke kjent.
Viskositet	: Dynamisk (romtemperatur): <7 mPa·s Kinematisk (romtemperatur): <0,06 cm ² /s Kinematisk (40°C): <0,205 cm ² /s
Eksplosjonsegenskaper	: Eksplosivt i nærvær av av følgende stoffer eller betingelser: åpen flamme, gnister eller statiske utladninger. Noe eksplosivt i nærvær av av følgende stoffer eller betingelser: varme og oksiderende materialer. Ikke eksplosivt i nærvær av følgende stoffer eller betingelser: mekaniske støt og slag. Ta forholdsregler mot utladning av statisk elektrisitet.
Oksidasjonsegenskaper	: Ikke kjent.

9.2 Andre opplysninger av betydning for helse, miljø og sikkerhet

Ingen tilleggsinformasjon.

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1 Reaktivitet	: Det finnes ingen bestemte testdata på reaktivitet tilgjengelig for dette produktet eller bestanddelene.
10.2 Kjemisk stabilitet	: Stabilt under anbefalte vilkår for oppbevaring og håndtering (se Avsnitt 7).
10.3 Mulighet for skadelige reaksjoner	: Ved lagring og bruk under normale forhold vil det ikke oppstå farlige reaksjoner.
10.4 Forhold som skal unngås	: Kan danne skadelige nedbrytningsprodukter hvis det utsettes for høye temperaturer.
10.5 Uforenlige stoffer	: Oppbevares adskilt fra følgende materialer for å unngå kraftige eksotermiske reaksjoner: oksiderende virkestoffer, kraftige alkali, kraftige syrer.
10.6 Farlige nedbrytningsprodukter	: Det bør ikke dannes farlige nedbrytningsprodukter ved normale lagrings- og bruksforhold. Ved brann kan det utvikles giftige gasser, blant annet CO og CO ₂ , og røyk.

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger**11.1 Informasjon om toksikologiske effekter**

Det finnes ingen tilgjengelige data om selve blandingen. Se Avsnitt 2 og 3 for detaljer.

Eksponering for konsentrasjoner av løsemiddeldamp som overstiger administrativ norm, kan gi helseplager som irriterte slimhinner og luftveier samt skade på nyrer, lever og sentralnervesystem. Symptomer og tegn er hodepine, svimmelhet, tretthet, muskelsvekkelse, døsighet, og i ekstreme tilfeller bevisstløshet.

Løsemidler kan gi noen av de ovennevnte virkninger ved absorpsjon gjennom huden. Gjentatt eller langvarig hudkontakt kan forårsake at det naturlige fettlaget fjernes fra huden og resultere i ikke-allergisk kontaktallergi og absorpsjon gjennom huden.

Sprut av væsken i øynene kan skape irritasjon og midlertidig skade.

Svelging kan forårsake kvalme, diaré og oppkast.

Der det er kjent, tar dette i betraktning kjente og øyeblikkelige effekter, i tillegg til kroniske effekter av komponenter ved kortsiktig og langsiktig eksponering ved inntaks-, innåndings- og hudeksponering og kontakt med øyne.

Akutt toksisitet

Navn på produkt/ bestanddel	Resultat	Arter	Dose	Eksponering
xylen (isomerblanding)	LC50 Innånding Gass.	Rotte	5000 ppm	4 timer
	LC50 Innånding Gass.	Rotte	6670 ppm	4 timer
	LD50 Oral	Rotte	4300 mg/kg	-
	TDLo Hud	Kanin	4300 mg/kg	-
	LD50 Oral	Mus	8400 mg/kg	-
hydrokarboner, aromatiske, C9	LD50 Oral	Rotte	8400 mg/kg	-

Konklusjon/oppsummering: Ikke kjent.

Estimater over akutt toksisitet

Ikke kjent.

Irritasjon/korrosjon

Navn på produkt/ bestanddel	Resultat	Arter	Poeng	Eksponering	Observasjon
xylen (isomerblanding)	Øyne - Mildt irriterende	Kanin	-	87 milligramms	-
	Øyne - Sterkt irriterende stoff	Kanin	-	24 timer 5 milligramms	-
	Hud - Mildt irriterende	Rotte	-	8 timer 60 microliters	-
	Hud - Middels irriterende stoff	Kanin	-	24 timer 500 milligramms	-
	Hud - Middels irriterende stoff	Kanin	-	100 Percent	-
hydrokarboner, aromatiske, C9	Øyne - Mildt irriterende	Kanin	-	24 timer 100 microliters	-

Konklusjon/oppsummering

Hud : Irriterer huden.

Overfølsomhet

Navn på produkt/ bestanddel	Eksponeringsvei	Arter	Resultat
hydrokarboner, C9-C11, n-/iso-/syklo-alkaner, < 2% aromater	hud	Kanin	Ikke allergifremkallende

Konklusjon/oppsummering : Ikke kjent.

Mutasjonsfremmende karakter

Navn på produkt/ bestanddel	Test	Eksperiment	Resultat
hydrokarboner, aromatiske, C9	OECD 471	Felt: Bakterier	Negativ

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger**Konklusjon/oppsummering** : Ikke kjent.**Kreftfremkallende egenskap****Konklusjon/oppsummering** : Ikke kjent.**Reproduktiv giftighet**

Navn på produkt/ bestanddel	Toksisitet for gravide	Fertilitet	Utviklingstoksin	Arter	Dose	Eksposering
hydrokarboner, aromatiske, C9	-	-	Negativ	Pattedyr - uspesifisert art	Urapportert	-

Konklusjon/oppsummering : Ikke kjent.**Fosterskadelige egenskaper****Konklusjon/oppsummering** : Ikke kjent.**Toksisitet for angitt målorgan (enkelteksponering)**

Navn på produkt/bestanddel	Kategori	Eksposeringsvei	Målorganer
hydrokarboner, C9-C11, n-/ iso-/ syklo-alkaner, < 2% aromater	Kategori 3	Ikke anvendelig.	Narkotisk effekt
hydrokarboner, aromatiske, C9	Kategori 3	Ikke anvendelig.	Irritasjon i luftveiene og Narkotisk effekt

Toksisitet for angitt målorgan (gjentatt eksponering)

Ikke kjent.

Fare for aspirering

hydrokarboner, C9-C11, n-/ iso-/ syklo-alkaner, < 2% aromater

ASPIRASJONSFARE - Kategori 1

hydrokarboner, aromatiske, C9

ASPIRASJONSFARE - Kategori 1

Andre opplysninger av betydning for helse, miljø og sikkerhet : Ikke kjent.**AVSNITT 12: Økologiske opplysninger****12.1 Toksisitet**Det finnes ingen tilgjengelige data om selve blandingen.
Må ikke tømmes i avløp eller vassdrag.

Navn på produkt/ bestanddel	Resultat	Arter	Eksposering
hydrokarboner, C9-C11, n-/ iso-/ syklo-alkaner, < 2% aromater	Akutt NOEC 100 mg/l	Alge - Pseudokirchneriella subcapitata	72 timer
	Kronisk NOEC 0,23 mg/l	Dafnie spes.	-
	Kronisk NOEC 0,131 mg/l	Fisk	-

Konklusjon/oppsummering : Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann.**12.2 Persistens og nedbrytbarhet**

Navn på produkt/ bestanddel	Test	Resultat	Dose	Inoculum
xylen (isomerblanding) hydrokarboner, C9-C11, n-/ iso-/ syklo-alkaner, < 2% aromater	-	90 % - Lett - 5 dager	-	-
	OECD 301B	>80 % - Lett - 28 dager	-	-
	OECD 301F	>80 % - Lett - 28 dager	-	-

Konklusjon/oppsummering : Fjernes raskt ved nedbrytning og fordamping.

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger

Navn på produkt/ bestanddel	Halveringstid i vann	Fotolyse	Biologisk nedbrytbarhet
xylen (isomerblanding)	-	-	Lett
hydrokarboner, C9-C11, n-/iso-/ syklo-alkaner, < 2%	-	100%; < 28 dag(er)	Lett
aromater	-	-	Lett
hydrokarboner, aromatiske, C9	-	-	Lett

12.3 Bioakkumuleringspotensial

Navn på produkt/ bestanddel	LogP _{ow}	BKF	Potensial
xylen (isomerblanding)	3,16	-	lav
hydrokarboner, C9-C11, n-/iso-/ syklo-alkaner, < 2%	5 til 6.5	-	høy
aromater	-	-	-
hydrokarboner, aromatiske, C9	3.7 til 4.5	-	høy

12.4 Jordmobilitet

Fordelingskoeffisient for jord/vann (K_{oc}) : Ikke kjent.

Mobilitet : Ikke kjent.

12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurderinger

PBT : Ikke anvendelig.

vPvB : Ikke anvendelig.

12.6 Andre skadevirkninger : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

AVSNITT 13: Instruksjoner ved disponering**13.1 Avfallsbehandlingsmetoder****Produkt**

Metoder for avhending : Unngå at det produseres avfall, eller reduser avfallsmengden til et minimum i den grad det er mulig. Deponering av dette produktet, oppløsninger og alle biprodukter skal til enhver tid skje i samsvar med lovfestede krav til miljøvern og avfallsdeponering og alle regionale bestemmelser fra lokale myndigheter. Overskytende materialer og ikke gjenvinnbare produkter må deponeres via et firma/ underleverandør som er registrert for behandling av spesialavfall. Avfall må ikke deponeres ubehandlet til avløp unntatt når det er fullstendig i samsvar med alle krav fra myndigheter med jurisdiksjon.

Farlig avfall : Ja.

Fjerning av kjemikalieavfall : Må ikke tømmes i avløp eller vassdrag. Avhending i henhold til alle relevante føderale, delstatsbaserte og lokale regler. Hvis dette produktet blandes med annet avfall, kan det hende at den originale avfallsproduktkoden ikke lenger gjelder, og den korrekte koden må tildeles. Kontakt lokale avfallsmyndigheter for ytterligere informasjon.

Den europeiske avfallslisten (EAL)

Klassifiseringen av dette produktet i Europeisk Avfalls Katalog er:

Avfallskode	Avfallsbetegnelse
20 01 13*	løsemidler

AVSNITT 13: Instruksjoner ved disponering**Emballasje**

- Metoder for avhending** : Unngå at det produseres avfall, eller reduser avfallsmengden til et minimum i den grad det er mulig. Avfallsemballasjen bør resirkuleres. Forbrenning eller avhending på søppelplass bør vurderes hvis det ikke er mulig med resirkulering.
- Fjerning av kjemikalieavfall** : Innhent råd fra relevante avfallsmyndigheter ved hjelp av informasjonen i dette sikkerhetsdatabladet, når det gjelder klassifisering av tomme beholdere. Tomme beholdere må kastes eller gjenvinnes. Beholdere som ikke er tomme, er farlig avfall.
- Spesielle forholdsregler** : Produktet og emballasjen skal uskadeliggjøres på en sikker måte. Vær forsiktig ved håndtering av tomme beholdere som ikke er rengjort eller skylt ut. Tomemballasje eller tomme poser kan inneholde noe produktrester. Damper fra produktrester kan danne svært brennbar eller eksplosiv atmosfære inne i beholderen. Ikke skjær, sveis eller slip brukte beholdere uten at de først har vært grundig rengjort på innsiden. Unngå spredning av utslipp av materialet, avrenning og kontakt med jord, vassdrag, avløp og kloakk.

AVSNITT 14: Transportopplysninger

	ADR/RID	IMDG	IATA
14.1 FN-nummer	UN 1263	UN 1263	UN 1263
14.2 Korrekt transportnavn, UN	Malingsrelaterte materialer.[xylene (isomererblending)]	Malingsrelaterte materialer. [xylene (isomererblending)]	Malingsrelaterte materialer.[xylene (isomererblending)]
14.3 Transportfareklasse (r)	3 	3 	3
14.4 Emballasjegruppe	III	III	III
14.5 Skadevirkninger i miljøet	Nei.	No.	No.
Tilleggsopplysninger	Begrenset mengde: LQ7 Anmerkninger: (≤ 5L:) Begrenset mengde - ADR/IMDG 3.4 ADR Tunnelkode: (D/E)	Krisetiltak (EmS): F-E + S-E Marine pollutant (havforurensende): NO Anmerkninger: (≤ 5L:) Begrenset mengde - ADR/IMDG 3.4.6	Passasjer- og transportfly Mengdebegrensning: 60 L Instruksjoner for emballering: 355 Bare transportfly Mengdebegrensning: 220 L Instruksjoner for emballering: 366 Begrensede mengder - Passasjerfly Mengdebegrensning: 10 L Instruksjoner for emballering: Y 344

- 14.6 Spesielle forholdsregler for brukeren** : **Transport innenfor brukerens anlegg:** produktet skal alltid transporteres i lukkede beholdere som står oppreist. Det må sikres at personer som transporterer produktet har fått opplæring i hva som skal gjøres ved uhell eller utslipp.

AVSNITT 15: Regelverksmessige opplysninger**15.1 Sikkerhets-, helse- og miljøforskrifter eller lovverk som er spesifikke for stoffet eller blandingen**

Informasjonen i dette HMS databladet utgjør ikke brukerens egenvurdering av risiko på arbeidsplassen, som krevd i helse- og miljølovgivningen. Påbudene i Arbeidsmiljøloven gjelder ved bruk av dette produktet på arbeidsplassen.

CN-kode : 3814 00 90

EU-forskrift (EU) nr. 1907/2006 (REACH)**Tillegg XIV - Liste over stoffer som krever autorisasjon****Tillegg XIV**

Ingen av bestanddelene er opplistet.

Stoffer som gir stor grunn til bekymring

Ingen av bestanddelene er opplistet.

Tillegg XVII – Restriksjoner på produksjon, markedsføring og bruk av bestemte farlige stoffer, blandinger og artikler : Ikke anvendelig.

Andre EU regler

VOC for bruksklart produkt : VOC innhold 820 g/l

Stoffliste for Europa : Alle bestanddelene er listet opp eller mottatt dispensasjon for.

Nasjonale forskrifter

Avfallsnummer : 7042

15.2 Kjemisk sikkerhetsvurdering : Dette produktet inneholder stoffer som fremdeles krever sikkerhetsvurderinger for kjemiske stoffer.

AVSNITT 16: Andre opplysninger

✔ Angir informasjon som er endret fra tidligere versjon.

Forkortelser og akronymer : ATE = Akutt toksisitets estimat
 CLP = Klassifisering, merking og innpakning
 DMEL = Oppnådd minimalt effekt nivå
 DNEL = Oppnådd ingen effekt nivå
 EUH statement = CLP-spesifikk fareerklæring
 PBT = Persistent, Bioakkumulerbar og Giftig
 PNEC = Forutsatt ingen effekt konsentrasjon
 RRN = REACH registrerings nummer
 vPvB = Meget persistente og meget bioakkumulerende

Fremgangsmåte for avledning av klassifisering etter forskriften (EC) nr. 1272/2008 [CLP/GHS]

Klassifisering	Justering
Flam. Liq. 3, H226	Ekspertvurdering
Skin Irrit. 2, H315	Ekspertvurdering
STOT SE 3, H336	Ekspertvurdering
Asp. Tox. 1, H304	Ekspertvurdering
Aquatic Chronic 3, H412	Ekspertvurdering

Fullstendig tekst for forkortede H-setninger : H226 Brannfarlig væske og damp.
 H304 Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene.
 H312 Farlig ved hudkontakt.
 H315 Irriterer huden.
 H332 Farlig ved innånding.
 H335 Kan forårsake irritasjon av luftveiene. Kan forårsake døsighet eller and
 H336 svimmelhet.

AVSNITT 16: Andre opplysninger

H336 Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.
 H411 Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
 H412 Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

Fullstendig tekst for klassifiseringer [CLP/GHS]

: Acute Tox. 4, H312 AKUTT TOKSISITET: HUD - Kategori 4
 Acute Tox. 4, H332 AKUTT TOKSISITET: INNÅNDING - Kategori 4
 Aquatic Chronic 2, H411 GIFTIGHET I VANN (KRONISK) - Kategori 2
 Aquatic Chronic 3, H412 GIFTIGHET I VANN (KRONISK) - Kategori 3
 Asp. Tox. 1, H304 ASPIRASJONSFARE - Kategori 1
 Flam. Liq. 3, H226 BRENNBARE VÆSKER - Kategori 3
 Skin Irrit. 2, H315 ETSER/IRRITERER HUD - Kategori 2
 STOT SE 3, H335 and GIFTIG FOR SPESIELLE MÅLORGANER (ENKEL
 H336 EKSPONERING) [Irritasjon i luftveiene og Narkotisk
 effekt] - Kategori 3
 STOT SE 3, H336 GIFTIG FOR SPESIELLE MÅLORGANER (ENKEL
 EKSPONERING) [Narkotisk effekt] - Kategori 3

Fullstendig tekst for forkortede R-setninger

: R10- Brannfarlig.
 R20/21- Farlig ved innånding og hudkontakt.
 R65- Farlig: Kan forårsake lungeskade ved svelging.
 R37- Irriterer luftveiene.
 R38- Irriterer huden.
 R66- Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud.
 R67- Damp kan forårsake døsighet og svimmelhet.
 R51/53- Giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.
 R52/53- Skadelig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

Fullstendig tekst for klassifiseringer [DSD/DPD]

: Xn - Helseskadelig
 Xi - Irriterende
 N - Miljøskadelig

Utskriftsdato : 27/05/2015.

Utgitt dato/ Revisjonsdato : 23/07/2014.

Dato for forrige utgave : Ingen tidligere validering.

Versjon : 1

Merknad til leseren

Informasjonen i dette HMS-databladet er basert på vår kunnskap per i dag samt gjeldende nasjonalt regelverk. Produktet skal ikke brukes for andre formål enn dem som er angitt i avsnitt 1 uten at det innhentes skriftlige instruksjoner for håndtering. Det er alltid brukerens ansvar at alle nødvendige forholdsregler er fulgt for å oppfylle kravene i henhold til lokale regler og bestemmelser. Informasjonen i dette HMS-databladet er ment som en beskrivelse av sikkerhetskravene for produktet: Informasjonen skal ikke betraktes som en garanti for produktets egenskaper.